

Lucie Rie - et lysende liv og et levende livsværk

af museumsdirektør Pia Wirnfeldt og kurator Sanne Flyvbjerg

Livet

Det er med særlig stolthed, at vi om lidt byder velkommen til endnu et verdensnavn på CLAY. Udstillingen *Lucie Rie: The Adventure of Pottery* er i en dansk kontekst den første større præsentation af den anerkendte østrigsk-engelske keramikker Lucie Rie (1902-1995).

En kvinde, lille af statur, der med stort mod og en stærk vilje i et liv i med- og modgang, finder sin vej til toppen af keramikens internationale elite. En kvinde, der ad to omgange får kæmpet sig tilbage til international anerkendelse i en mandsdomineret kunstverden, og som i dag regnes for en af de mest betydningsfulde keramikere i det 20. århundrede.

Udstillingen *Lucie Rie: The Adventure of Pottery* fortæller historien om den allerede succesfulde og anerkendte wienerkeramikker, der i 1938 må emigrere som jødisk flygtning og genstarte sin karriere i London. Det første år sammen med sin mand Hans Rie, inden ægteskabet opløses i 1939, hvorefter Lucie Rie ved egen hjælp må genopbygge sin karriere. Imidlertid erfarer hun snart, at den succes og status, hun tidligt nød som studioteramikker i Wien, ikke umiddelbart lader sig overføre til hendes nye hjemland. I starten ser hun sig derfor nødsaget til at forsørge sig selv ved at designe knapper til modeindustrien. Det gør hun i sit ny erhvervede, beskedne, men med tiden også legendariske værksted på Albion Mews, hvor hun bor og arbejder til sin død i 1995.

Lucie Rie i sit værksted med stakkevis af støbeforme til knapper på hylden bagved, ca. 1970. Fotograf ukendt. Crafts Study Centre, University for the Creative Arts. RIE/20/4/7

I takt med en stadigt stigende knappeproduktion, først i glas og sidenhen i keramik, ansætter Rie andre jødiske emigranter som assistenter. Heriblandt den ufaglærte tyskfødte assistent Hans Coper, som hun deler værksted med fra 1946-58. Herefter fastholder de et tæt kollegialt og personligt venskab, imens de i selvstændige værksteder udvikler sig til nogle af Englands mest anerkendte studiokeramikere.

Efter 2. Verdenskrig og sit knappe-eventyr genfinder Rie efterhånden sin egen kunstneriske stemme. De første år fremstiller hun særprægede servicedele, men møder ikke stor forståelse for sin modernistiske stil blandt de toneangivende keramikere i England. Heller ikke hos tidens mest indflydelsesrige keramikker, Bernard Leach, som hun søger råd hos. Leach er optaget af den japanske keramiktradition og savner i Lucie Ries mere enkle og stramme stil flere processuelle spor og 'menneskelige aftryk'. Alligevel udvikler de et nært venskab, og Bernard Leach besøger ofte Rie i det lille værksted på Albion Mews.

Lucie Rie i sit hjem og værksted på Albion Mews med 7 kander uden hank som hun skabte omkring 1940, men som hun vedblev med at udstille i sit værksted til sin død i 1995. Fotograf ukendt. Lucie Rie Archive, Sainsbury Centre, UEA 5144

Trods den modgang Lucie Ries keramik oplever i begyndelsen, opnår hun i løbet af 50'erne og 60'erne stadig større anerkendelse. I 1967 tilrettelægger Arts Council of Great Britain hendes første soloudstilling og cementerer dermed Ries status som en af de vigtigste studiokeramikere i Storbritannien. Udstillingen præsenterer en retrospektiv visning af hendes brugskeramik og unikaværker af elegante vaser, skåle, krukker og kander og udløser flere fine udstillinger i 1970'erne, blandt andet på Kettle's Yard.

Dette leder frem mod en række formelle anerkendelser i starten af 80'erne, idet hun her modtager to fornemme titler, OBE (Officer of the Order of the British Empire) og CBE

(Commander of the Order of the British Empire) før hun i 1991, som den første keramikker nogensinde, tildes ærestitlen Dame Lucie Rie.

Livsværket

Ved første øjekast kan Lucie Ries skåle og vaser virke forbløffende varierede, men selv de mest organiske former udtrykker en tidløs og ofte elegant balance.

På udstillingen *Lucie Rie: The Adventure of Pottery* vil man kunne opleve mere end hundrede værker fra Ries hånd skabt over seks årtier, fra brugsservice til de unikke skåle og vaser, som hun er særligt kendt for.

Herudover præsenteres eksempler på hendes smukke keramiske knapper, som hun ikke selv regnede for meget, men som i 1989 får fornyet opmærksomhed, da den japanske modedesigner Issey Miyake under stor bevågenhed bruger dem i sin eftertragtede vinterkollektion.

Lucie Rie
Vienna Period Beaker, ca. 1932
Lertøj med brune og cremefarvede glasurer
H: 10,5 cm
Christopher Gorman-Evans Collection
Foto: Sylvain Deleu

Gennem hele sin lange karriere eksperimenterer Rie med teknikker, lertyper og glasurer. Allerede i Wien udvikler hun en uortodoks metode, hvor hun glaserer det rå ler og altså kun brænder leret én gang. Med inspiration fra bronzealderdekoration begynder hun i 50'erne at arbejde med sgraffito-teknik, hvor hun med en skarp nål skraber fine linjer i krukens overflade. En teknik, der bliver et kendetegn for hendes arbejde, og som i dag har opnået ikonisk karakter ligesom de elegante spiralvaser i indfarvet ler fra 60'erne.

Udstillingen spænder vidt - fra de tidlige Wienerinspirerede, stramme værker med deres enkle former og nedtonede, ru glasurer, til de sene skåle i 80'erne med deres dramatiske

Lucie Rie
Skål, 1990
Porcelæn med pink glasur
D: 19,5 cm
Privat Samling
Foto: Jason Hynes / Rachel Deakin

løbeglasurer og blændende farver. Udstillingen afspejler på den måde Ries livslange interesse for at eksperimentere med forskellige teknikker, glasurer og brændingsprocesser - og ikke mindst at favne uforudsigeligheden i sit udtryk snarere end at forsøge at omgå den.

I Ries eksperimenterende verden blev hvert værk værdsat, selv når glasuren løber løbsk, formen falder sammen eller en skål 'flækker' under brændingen. For Lucie Rie var hvert værk en ny begyndelse; hvert værk betød noget for hende. Alligevel ønskede hun ikke selv at italesætte sin kunst, det måtte andre gøre! Til gengæld favnede hun gennem hele karrieren alle sine værker, de perfekte såvel som de uperfekte. Derfor har vi i denne udstilling også valgt at vise en skål, som Lucie Rie bevarede, selv om den er flækket i brændingen.

Samarbejdet

Udstillingen *Lucie Rie: The Adventure of Pottery* er baseret på en udstilling oprindeligt udviklet af Kettle's Yard, University of Cambridge, og MIMA, en del af Teesside University, i samarbejde med The Holburne Museum, Bath.

Den aktuelle udstilling på CLAY, der er tilrettelagt i tæt samarbejde med direktør Andrew Nairne (Kettle's Yard), adskiller sig markant fra de tidligere præsentationer på MIMA, Kettle's Yard og Holburne Museum ved at inkludere femogtyve krukker fra en bemærkelsesværdig privat samling i London samt nye indlån fra Danmark og udlandet.

At det nu er muligt at præsentere den første større udstilling af Lucie Ries fantastiske keramik i Danmark, med indlån fra flere museer og privatsamlere i England, skyldes alene en generøs støtte fra den engelske velgørende fond, AKO Foundation.

Lucie Rie
Skål, flækket under brænding, ca. 1980'erne
Porcelæn med rosa glasur og sgraffito-dekoration
H: 13,5 cm, D: 29 cm
Christopher Gorman-Evans Collection
Foto: Sylvain Deleu

Det er vi på CLAY yderst taknemmelige for, og vi glæder os til at dele oplevelsen af Lucie Ries fascinerende livsværk med vores keramikelskende gæster.

Lucie Rie
Vase med stor krave, ca. 1986
Stentøj
H: 27 cm
Christopher Gorman-Evans Collection
Foto: Sylvain Deleu

14kvm

- ny butik og galleri for dansk studioteramik

Foto: Han Nguyen

af keramikeren Han Nguyen

Hvad er studioteramik? Dette var spørgsmålet, jeg stillede mig selv, da jeg besluttede mig for at åbne butik og galleri.

Min uddannelse foregik på Clay College i England, hvor studio pottery (studioteramik) er grundstenen for, hvad vi skulle ende ud i, som studerende på skolen. Da jeg vendte tilbage til Danmark i 2022 for at starte mit eget virke, har jeg kunnet mærke, at keramikscenen her er meget anderledes, og at der ikke helt er de samme udstillingsmuligheder, som ville være naturlige i England.

Jeg har derefter brugt starten af mit virke på at finde vej igennem det at være selvstændig keramikeren i Danmark. Nu er jeg i den situation, at jeg er flyttet ind i et lokale i Odense centrum. Jeg kan begynde at tænke mere langsigtet og skabe udstillingsmuligheder for mig selv og andre lige-sindede keramikere.

14kvm er en butik og et galleri, hvor der udstilles og formidles studioteramik, det vil sige keramik der tager udgangspunkt i brugsobjekter og dermed er en videreførelse af det håndværk, som findes i pottemageriet og vises frem som et kunstnerisk virke. Vi har i Danmark måske ikke lige så stærk en tradition for studioteramik, som man eksempelvis har i England eller i Japan, hvor studio pottery og mingei netop opstod som en fejring af pottemagertraditionerne og den folkekunst, der findes indenfor håndværket.

Kunsthåndværket er en kunst, der rent faktisk kan nå hjem til folk i modsætning til institutionskunsten. At være studioteramikeren er at arbejde i krydsfeltet mellem kunst og håndværk. Det er en person, der opretholder pottemagerens håndværk og kunstnerens sensibilitet i selv de mest ydmyge hverdagsobjekter.

Mit eget virke er i lertøj, og formsproget er baseret omkring netop hverdagsobjekterne og ritualerne i det daglige liv. Jeg er dybt inspireret af historisk lertøj og pottemagerens aftryk i leret. Aftryk, der bevidner og foreviger håndens proces.

Leret er jo et specielt materiale, idet det er et af de få materialer, hvor man kan bearbejde det direkte med hænderne, mens andre materialer som fx træ eller glas altid bliver bearbejdet igennem et værktøj. For mig betyder bearbejdning med hænderne, at det kan give en meget direkte samtale mellem materiale og skaber, og jeg forsøger så vidt muligt at bibeholde den energi, der findes i dette møde.

Samtidig har jeg også en stærk interesse for billedkunsten og specielt den amerikanske, abstrakte ekspressionisme. Jeg ønsker at udforske funktionelle krusker som lærred for dekoration og trække tråde fra det historiske ind i nutiden.

Indvielsen af butikken den 12. oktober vil præsentere arbejder af Lærke Møller Hansen, Charlotte Kluge, Signe Kløve og Han Nguyen. Udover butikken vil der også være to årlige udstillinger, hvor den første er en gruppeudstilling til foråret 2025 med en gruppe af seks keramikere, der har fælles interesse for lertøj og er optaget af håndværket, traditioner og den kulturarv, der findes indenfor lertøjet. Samtidig søger de at forny lertøjets udtryk gennem deres virke og vise, at det kan være moderne, og at lertøj fortjener en renæssance på den danske keramikscene.

14kvm

Dansk studiókeramik

Butik og galleri

Officiel åbning lørdag den 12. oktober: 10-15

Adresse: Søndergade 26, kld. th, 5000 Odense C

Hjemmeside: www.14kvm.com

Han Nguyen
Udvalgte værker, 2024
Foto: privat

NYT FRA CLAY VENNERS BESTYRELSE

Arrangement for CLAY Venner

Fredag den 8. november 2024 kl. 16 – 17.30 afholder Venneforeningens bestyrelse og Henny Husum, CLAY, en artist talk i Café CLAY.

Vi har inviteret forfatter Gunnar Jakobsen til at fortælle om sit arbejde med den for nyligt udkomne bog *Dansk Keramisk Bibliografi - Supplement*. Bogen er et supplement til *Dansk Keramisk Bibliografi* fra 2014. Gunnar Jakobsen vil også fortælle om sin store interesse for keramik.

Bogen kan købes i CLAY Shop.

Arrangementet er gratis for CLAY Venner.
Husk gyldigt medlemskort til CLAY Venner.

Gunnar Jakobsen
Foto: CLAY

NYT FRA CLAY VENNERS BESTYRELSE

OBS! Første arrangement i 2025

Allerede nu bedes I reservere den 10. januar 2025 til et besøg på CLAY Keramikmuseum. CLAY Venners bestyrelse planlægger et fyraftensforedrag med den keramiske kunstner Martin Bodilsen Kaldahl, der netop nu udstiller sine store skulpturelle keramiske værker i museets store udstillingssal. Samtidig med udstillingen udgives bogen *Probing the Floor, Sniffing the Air*.

Bogen kan købes i CLAY Shop.

I næste CLAY Nyt er der mere nyt om dette arrangement.

Keramikmarkedet 2024 - status

Den 13. - 14. september afholdtes årets Keramikmarked på Lillebæltsværftet i Middelfart. På markedet viste 15 keramikere deres håndlavede keramik af særdeles gedigen kvalitet. Salget gik godt, og besøgstallet var det højeste indtil dato, idet mere end 2200 gæster aflagde besøg. Det var nogle meget dejlige markedsdage. Vi vender tilbage med to dages arrangement i september, 2025.

Keramikmarked 2024

Foto: Privat

UDSTILLINGER ANDRE STEDER

Efterårsudstilling

Lønstrup

Galleri Visby, Mårup Kirkevej 62, Lønstrup, 9800 Hjørring

Efterårsudstillingen i Galleri Visby er åben fra den 11. oktober, hvor kunstnerne vil være i galleriet på åbningsdagen. Udstillingen viser monumentale skulpturer af keramikeren Finn Dam Rasmussen og malerier af billedkunstneren Jorunn Westad. Finn Dam Rasmussens værker har en stoflig, malerisk kvalitet med enkle og rene former. Dam Rasmussens værker er også kendt i CLAY Shop.

Galleriet har åbent alle ugens dage.

GALLERI VISBY
EFTERÅRSUDSTILLING
 11. oktober - 30. december 2024

JORUNN WESTAD
 MALERI

FINN DAM RASMUSSEN
 KERAMIK

ÅBENT SØN-TIR KL. 10-16 OG ONS-LØR KL. 10-17
 MÅRUPGÅRD · MÅRUP KIRKEVEJ 62 · LØNSTRUP · 9800 HJØRRING
 TLF. +45 51 22 16 11 · WWW.GALLERIVISBY.DK

Udgives af foreningen CLAY Venner

Redaktion: Susan Lejsgaard, susanlejsgaard@gmail.com
 og Bodil Toft, btoft50@gmail.com

Layout: Heidi Kunst, Kulturkalenderen & Grafisk Bureau

Ophavsret: Redaktionen af CLAY Nyt bestræber sig på at kontakte alle retmæssige ophavsmænd m/k. Eventuelle overtrædelser er sket utilsigtet og uden forsæt

Næste nr. udkommer medio november 2024

CLAY | VENNER

KERAMIKMUSEUM DANMARK | Kongebrovej 42 | DK-5500 Middelfart | www.claymuseum.dk